

В този урок ще си припомним наученото през миналата учебна година за компютърните презентации, като създадем презентация върху тема от учебника по биология. За пример сме избрали темата Класификация на организмите. Тя има структура и съдържание, които улесняват автора на презентацията. Освен това, темата предразполага към полезни сравнения с материала, изучаван в други предмети, включително и по Информационни технологии. Това го прави удобен за използване като **модел** за създаване на презентации и за други уроци от училищната програма.

Планиране на презентацията

Заглавието на презентацията безусловно ще съвпада със заглавието на темата, а като подзаглавие бихме могли да поставим поясняващия текст Урок по биология за VI клас. На втория слайд на презентацията е добре да представим нейното **съдържание**. Като съдържание на презентацията, посветена на урок от учебната програма, е най-добре да поставим плана на урока – основните подтеми, които ще бъдат разгледани.

В предлагания урок на първо място трябва да бъдат разгледани **основните понятия** от областта – биологично разнообразие, класификация, систематика. На второ място трябва да бъдат представени **основните класификационни принципи**, според които биологичното разнообразие от многоклетъчни, може да бъде разделено на три големи групи – растения, гъби и животни. Отделен слайд може да бъде посветен на **всяка от трите отделни групи**, като се посочат особеностите на групата по всеки от класификационните принципи.

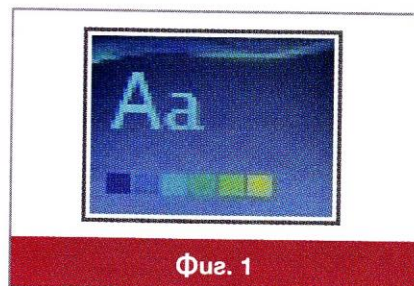
Презентацията може да продължи с по-детайлната класификация на една от групите, например **растения**. Добре е да се създаде слайд, даващ представа за **класификационната йерархия**. Може да се създаде слайд за **всяко едно от нивата на йерархията** – отдел, подотдел, клас, семейство, вид и форма. Освен признака, по който е извършено разбиването на едно ниво, е добре да се дадат няколко примера.

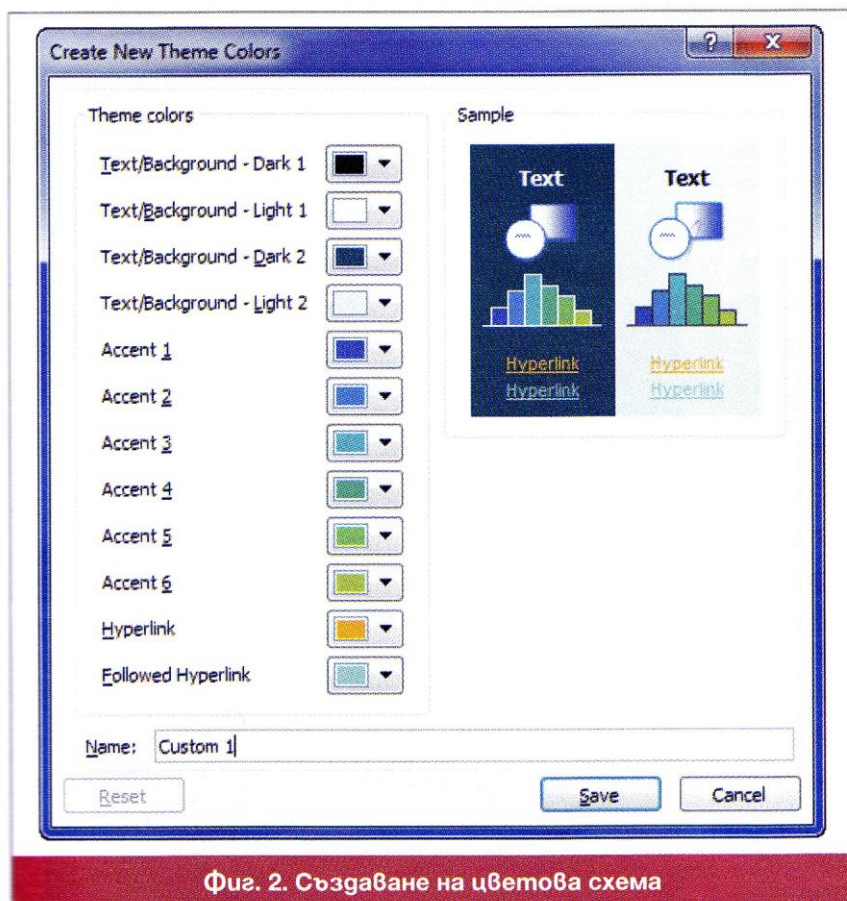
В края на презентацията може да се включи слайд, посветен на **създателя на научната класификация на организмите** – шведския учен Карл Линей.

Избор на основа (дизайн)

За презентацията, в която ще се говори за растения, да изберем някоя от предлаганите от програмата MS PowerPoint основи, с ненаатрапчив дизайн и характерен цвят. Например, основата Flow (Фиг. 1), оцветената в тонове на зеленото (напомняща за листата на растенията).

След като стартираме програмата MS PowerPoint, отваряме страницата Design и в панела Themes посочваме избра-

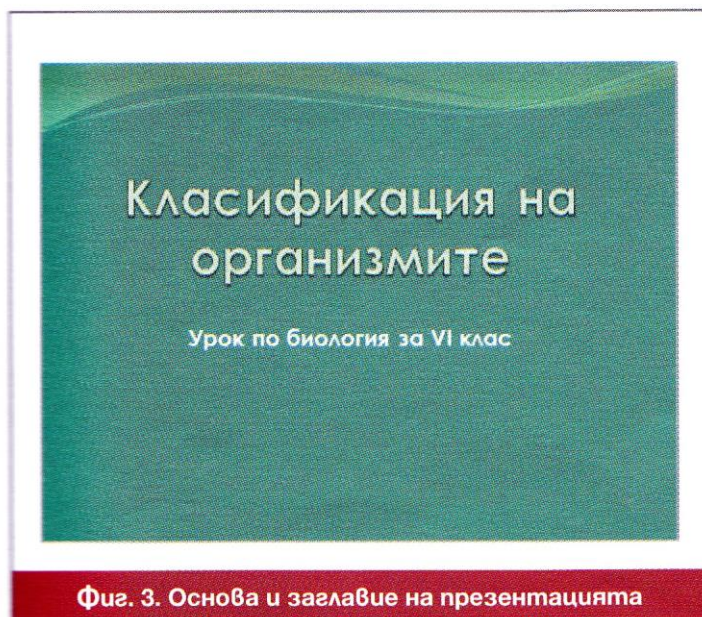

Фиг. 2. Създаване на цвeтова схема

ната основа. Цветовете, в които ще бъде оцветена основата, избираме от менюто Colors (бутона Colors). В него има няколко предварително дефинирани цвeтови схеми. Много наситените и крещящи цвeтове правят презентацията по-трудна за възприемане. Затова добре е да предпочетем по-малко наситените тонове на зеленото. Ако нито една от предложените цвeтови схеми не ни удовлетворява, тогава можем да **създадем своя цвeтова схема**. Натискаме в менюто Create бутона New Theme Colors... В диалоговия прозорец на командата са показани 12 бутона за избор на цвят – с всеки от тези бутона може да изберем цвeта за някой елемент на презентацията (Фиг. 2).

Създаване на презентацията

При отварянето на нова презентация, схемата на първия слайд е предназначена за заглавие, затова можем веднага да въведем предвидените в плана заглавие и подзаглавие, както е показано на Фиг. 3. Обърнете внимание, че латинските цифри I и V могат да се въвеждат от кирилския регистър на клавиатурата (с най-десните два клавиша в

Фиг. 3. Основа и заглавие на презентацията

първия ред и натиснат клавиша Shift) или като главни букви на латиницата. Нормално е заглавието и подзаглавието да са центрирани, затова да ги форматираме по указания начин с бутона за центриране на текст.

За съдържание на презентацията да добавим нов слайд (Home/New Slide) със схемата Title and Content. Напомняме, че без да правим нещо специално (или както казваме още **по подразбиране**), програмата ще добави новия слайд с тази най-често използвана схема. Да въведем съдържанието, което планирахме, като абзаци с булети, както е показано на Фиг. 4.

За формирането на слайда за първата подтема Основни понятия ще са ни необходими три дефиниции. В биологията се изучават живите организми, които са твърде много и твърде различни помежду си, затова съвкупността от всички организми се нарича **биологично разнообразие**. За да се улесни изучаването на организмите, те се групират (в по-големи или малки) групи по някакви признаци и това разбиване се нарича **класификация**. Науката, която изучава биологичното разнообразие и системата за класифициране на организмите, се нарича **систематика**. Създайте сами слайд, в който под формата на абзаци с булети да бъдат показани тези дефиниции.

Най-общите характеристики, по които се класифицират организмите са: **типът** на клетките на организма (прокариотни или еукариотни); **броят** на клетките в организма (една или много); **типът на хранене** на организма (самостоятелно или несамостоятелно); възможност или невъзможност на организма **да се движи**. Създайте слайд, в който под формата на абзаци с булети да бъдат представени тези класификационни характеристики.

На **Фиг. 5** е показан слайд, който показва стойностите на класификационните характеристики за голямата група организми, които наричаме **растения**. Създайте този слайд, както и подобни слайдове за другите големи групи многоклетъчни организми – гъбите и животните. Форматирайте текста на слайда по показания начин, като изпишете с удебелен шрифт стойностите на отделните характеристики и ги оцветите в различен от основния цвят. Приложете подобно форматиране (с различен цвят и смяна на стила на шрифта) и в останалите слайдове, в които са дефинирани понятия.

СЪДЪРЖАНИЕ

- Основни понятия
- Основни класификационни принципи
- Основни групи организми
 - Растения, Гъби, Животни
- Класификация на растенията
- Нива на класификацията
 - Отдели, Подотдели, Класове
 - Семейства, Родове, Видове, Форми
- Създаване на научната класификация

Фиг. 4. Съдържание (абзаци с булети)

Основни групи организми

Растенията:

- са **многоклетъчни** организми;
- съставени от **еукариотни** клетки (със специфични цитоплазмени органели);
- имат предимно **самостоятелно** хранене;
- водят **прикрепен** начин на живот.

Фиг. 5.

Класификация на растенията

	РАСТЕНИЯ		
ОТДЕЛИ	ПЛАУНОВИ	СЕМЕННИ	ПАПРАТИ
Подотдели	Сагови	Иглолистни	Покритосеменни
Класове	Двусеменни		Едносеменни
Семейства	Сложноцветни	Розоцветни	Бобови
Родове	Слива		Ябълки
Видове	Череша	Вишня	Дянка

Фиг. 6.

В групата на растенията многообразието също е голямо. Затова е естествено класификацията да продължи в дълбочина. Групата се разбива на *отдели*, отделите – на *подотдели*, подотделите – на *класове*, класовете – на *семейства*, семействата – на *родове*, а родовете – на *видове*. Видът е основната единица в класификацията на организмите. Но дори и в рамките на един вид могат да се посочат няколко различни *форми*.

Такова структуриране на множество обекти ни е познато като йерархична (или дървовидна) структура. Най-добрият начин да покажем пред публика една йерархична структура е да я изобразим графично. На *Фиг. 6* е показан слайд с част от йерархичната класификация на растенията. Нека за упражнение да създадем такъв слайд.

Отваряме програмата Paint. Разширяваме работното поле така, че да обхваща целия екран и да може да работим свободно. За основен цвят избираме цвета, който преобладава в презентацията, а за фон – белия, за да запазим цветовото оформление на презентацията. Ще представим обектите в йерархията като правоъгълници със заоблени върхове. За улеснение създаваме един такъв правоъгълник и го размножаваме в необходимия брой копия (припомнете си как става това).

След като подредим и надпишем схемата, нека я съхраним във файл с име *rastenia.png*. За създаване на слайда ще използваме схемата *Title and Content*. Тя позволява вмъкването в слайда на различни обекти. В средата на полето се намират иконите, с помощта на които става това.

Иконата за вмъкване на изображения е лявата на долния ред. Когато щракнем върху нея, се отваря прозорецът за търсене на файл във файловата системата. Остава да посочим файла *rastenia.png*, да добавим заглавието *Класификация на растенията* и слайдът е завършен. Да съхраним направената презентация във файл с име *Raznoobrazie.pptx* и да я разгледаме.

Въпроси и задачи

1. Кои са основните дейности по създаване на компютърна презентация и в какъв ред трябва да се извършват.
2. Какво е предназначението на основата и схемата на слайда. Какви са основните елементи, от които се изграждат слайдовете?
3. Припомнете си (от урока *Класификация на растенията*) по какво се различават видовете растения от един род, родовете от едно семейство, семействата от един клас и т.н. Добавете в презентацията слайдове за класификационните признаци, които са използвани на различните нива на класификацията.
4. Добавете в презентацията *Raznoobrazie.pptx* слайд, посветен на създателя на научната класификация на организмите Карл Линей и я съхранете на твърдия диск.
Упътване: За този слайд използвайте схемата *Two Content*. За да подготвите текстовата част, използвайте съдържанието на файла *Linnaeus.docx*, а портрет на учения ще намерите във файла *Linnaeus.png*. Двата файла са в папката *Razdel_5* на приложения диск.
6. Използвайте презентацията *Raznoobrazie.pptx* като модел. Изберете урок от друг учебен предмет и направете подобна презентация за него.